

ENERGITILSYNET

BILAG 2 | KLAGE OVER SORØ FJERNVARME A/S' VARMEPRISER

2. maj 2018
Varme
J. nr. 18/08422
MDCL

RETSGRUNDLAG

- 1) Energitilsynets kompetence
- 2) Princippet om nødvendige omkostninger
- 3) Forrentning af indskudskapital

1. ENERGITILSYNETS KOMPETENCE

1. Elforsyningslovens § 78, stk. 1¹, har følgende ordlyd:

§ 78. Til varetagelse af tilsyns- og klagefunktion på energiområdet nedsætter klima-, energi- og bygningsministeren et Energitilsyn. Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civile tvister.

2. Elforsyningslovens § 80 har følgende ordlyd:

§ 80. Energitilsynet kan behandle og afgøre sager på eget initiativ eller på grundlag af en anmeldelse eller en klage.

3. Varmeforsyningslovens § 21, stk. 4², giver Energitilsynet beføjelse til at give pålæg, hvis et varmekværk ikke efter forhandling følger Energitilsynets anvisning om ændringer:

§ 21. ...

Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 b eller 20 c eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

2. PRINCIPPET OM NØDVENDIGE OMKOSTNINGER

4. Varmeforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

§ 20. Kollektive varmforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraftvarmeanlæg med en eleffekt over 25 MW samt geotermiske anlæg m.v. kan i priserne for levering til det indenlandske marked af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand indregne nødvendige udgifter til energi, lønninger og andre driftsomkostninger, efterforskning, administration og salg, omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser, herunder omkostninger til energispareaktiviteter efter §§ 28 a, 28 b

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

---

¹ Bekendtgørelse nr. 418 af 25. april 2016 af lov om elforsyning med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 523 af 22. maj 2017 af lov om varmforsyning med senere ændringer

og 29, samt finansieringsudgifter ved fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne, jf. dog stk. 7-17, og §§ 20 a-20 c. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på levering af opvarmet vand til andre formål fra et centralt kraft-varme-anlæg, jf. § 10, stk. 6, i lov om elforsyning.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at andre udgifter og omkostninger end de i stk. 1 nævnte kan indregnes i priserne, jf. dog stk. 7. Klima-, energi- og bygningsministeren kan endvidere fastsætte regler om indregning i priserne af kompensation ved et projekt til ændring af områdeafgrænsningen og indregning af driftsmæssige afskrivninger, henlæggelser til nyinvesteringer og med Energitilsynets tiltræden forrentning af indskudskapital. [...].

5. Varmeforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2, opregner udtømmende hvilke omkostninger, der af varmforsyningsvirksomheder kan indregnes i priserne. Det er lagt til grund i Energiklagenævnets praksis. I klagenævnets afgørelse af 10. december 2004 vedrørende forrentning af Københavns Kommunes mellemværende med de kommunale el- bygas- og varmforsyningsvirksomheder udtalte Energiklagenævnet følgende:

Skal de kommunale forsyningsvirksomheder kunne indregne omkostningerne til forrentning af deres mellemværende med kommunen i priserne for levering i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv princippet må omkostningerne til forrentning være nødvendige, jf. varmforsyningslovens § 20, stk. 1. Nævnet bemærker, at opregningen af omkostninger i varmforsyningslovens § 20, stk. 1, er udtømmende. [...].

6. Omkostningerne kan desuden kun indregnes, såfremt de er nødvendige. Begrebet ”nødvendige omkostninger” indebærer et vist effektiviseringspres. Dette er fastslået i flere afgørelser fra Energiklagenævnet. Der kan f.eks. henvises til Energiklagenævnets afgørelse af den 4. november 2004 (j.nr. 21-223):

Nævnet tilføjer dog, at tilsynet har kompetence til at forhindre, at helt eksorbitante poster – som klart ligger uden for den skønssramme, der tilkommer selskabets organer – indregnes som nødvendige omkostninger. Hjemmelsgrundlaget herfor er varmforsyningslovens § 20, stk. 1. [...].

7. Af overstående nævnte afgørelse (j.nr. 21-223) fremgår endvidere, at Energitilsynet som udgangspunkt ikke foretager en revision af bilag, da dette normalt er revisors opgave:

Nævnet tilslutter sig, at Energitilsynet hverken har pligt til efter krav fra en klager at gå ind i en bilagsrevision, eller at vurdere enkeltposter til eksempelvis repræsentation. Dette er normalt varmekærens revisors opgave. [...].

3. FORRENTNING AF INDSKUDSKAPITAL

8. Med hjemmel i § 20 stk. 2, 2. pkt., har ministeren udstedt afskrivningsbekendtgørelsen. § 6 i bekendtgørelse 175 af 18. marts 1991 med senere ændringer er sålydende:

”[...]”

§ 6. Gas- og varmeprisudvalget [i dag Energitilsynet] kan tillade, at der i priser for levering af opvarmet vand, damp eller gas indregnes en rimelig forrentning af indskudskapital.
[...].

9. Bekendtgørelse nr. 175 af 18. marts 1991 er pr. 19. maj 2017 ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 479 af 17. maj 2017. Det følger af § 9, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 479, at ansøgninger om tilladelse til at indregne forrentning af indskudskapital, modtaget i Energitilsynet inden den 19. maj 2017 behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 175 af 18. marts 1991.

10. Af § 6, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 479 fremgår, at der alene kan indregnes forrentning af indskudskapital for den del af indskudskapitalen, der anvendes til virksomhedens drift eller til investering i anlæg med henblik på levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas. Af bestemmelsen i § 6 fremgår følgende:

[...]

§ 6. Energitilsynet kan tillade, at der i priser for levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas indregnes en rimelig forrentning af indskudskapital.

Stk. 2. Forrentning af indskudskapital kan ikke indregnes for den del af den i stk. 1 nævnte indskudskapital, der ikke anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg med henblik på levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

[...].

11. Bekendtgørelse nr. 479 af 17. maj 2017 er pr. 7. juli 2017 ophævet og erstattet af bekendtgørelse nr. 941 af 4. juli 2017. Det følger af § 13, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 941, at ansøgninger om tilladelse til at indregne forrentning af indskudskapital, modtaget i Energitilsynet inden den 7. juli 2017, behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 479 af 17. maj 2017.

12. Af § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 941 fremgår, at Energitilsynet kan tillade, at der kan indregnes en markedsmæssig, systematisk risikojusteret forrentning af indskudskapitalen. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår endvidere, at forrentning alene kan indregnes for den del af indskudskapitalen, der anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg med henblik på levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas. I bestemmelsens stk. 3 - 5 er nærmere fastsat, hvorledes den anvendte indskudskapital skal opgøres. Af bestemmelsen i § 6 fremgår følgende:

[...]

§ 6. Energitilsynet kan tillade, at der i priser for levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas indregnes en markedsmæssig, systematisk risikojusteret forrentning af indskudskapital.

Stk. 2. Forrentning kan alene indregnes for den del af den i stk. 1 nævnte indskudskapital, der anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg med henblik på levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 3. Virksomheden skal opgøre den del af den i stk. 1 nævnte indskudskapital, der anvendes til virksomhedens drift eller investeringer i anlæg på baggrund af virksomhedens senest anmeldte regnskabsoplysninger til eftervisning af tariffer (priseftervisning) efter bekendtgørelse om anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for levering af fjernvarme samt varmeproduktionsomkostninger til brug for fastsættelse af prisloft.

Stk. 4. Indskudskapital, der anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg med henblik på levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, fastsættes til den laveste af følgende tre værdier:

- 1) Indskudskapital fratrukket tilladt forrentning, der ikke er indregnet i priserne.
- 2) Anlægssaldo med tillæg af anlæg under udførelse:
  - a) fratrukket langfristede gældsforpligtelser, kortfristede gældsforpligtelser til tilknyttede og associerede virksomheder og bankgæld,
  - b) tillagt 2 pct. af virksomhedens omkostninger excl. tilladt forrentning af indskudskapital, der er indregnet i priserne i det år, som de senest anmeldte regnskabsoplysninger til eftervisning af tariffer (prisettersvisning) vedrører, og
  - c) tillagt brændselslager.
- 3) Indskudskapital:
  - a) fratrukket tilgodehavender hos tilknyttede og associerede virksomheder, likvide beholdninger samt tilladt forrentning, der ikke er indregnet i priserne,
  - b) tillagt henlæggelser og 2 pct. af virksomhedens omkostninger excl. tilladt forrentning af indskudskapital, der er indregnet i priserne i det år, som de senest anmeldte regnskabsoplysninger til eftervisning af tariffer (prisettersvisning) vedrører.

Stk. 5. Energitilsynet fastsætter den indskudskapital, der anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg til værdien 0, hvis opgørelsen efter stk. 3, medfører en negativ værdi.

Stk. 6. Energitilsynet afviser enhver ansøgning om genoptagelse af ansøgningssagen, når der er forløbet mere end 1 år, fra Energitilsynet har meddelt virksomheden sin afgørelse.
[...]"

13. Forrentning af indskudskapital er således en indregningsberettiget omkostning, men i modsætning til andre omkostninger kan den først indregnes i priserne efter Energitilsynets tilladelse.

14. Energitilsynet afviste i EGJ 2009, at der kunne godkendes forrentning af indskudskapital i varmeår, som er afsluttet, før ansøgning om forrentning var modtaget.³ Denne del af afgørelsen blev ikke påklaget til Energiklagenævnet.

15. Afgørelsen bygger på en fast praksis fra Energitilsynet og tidligere Gas- og Varmeprisudvalget, og det forhold, at det fremgår af varmforsyningslovens § 20, stk. 2, at forrentning af indskudskapital kræver Energitilsynets tiltræden. Dette er gentaget i den "Vejledning om anvendelse af reglerne om afskrivninger, henlæggelser og om forrentning af indskudskapital", som blev udstedt i tilknytning til den første afskrivningsbekendtgørelse nr. 56 af 26. februar 1982 og efterfølgende afskrivningsbekendtgørelse nr. 589 af 17. november 1982. Fra vejledningen citeres:

"[...] Så længe virksomhederne følger de almindelige regler i bekendtgørelsens §§ 1-2 og 4-6 med de anvisninger og fortolkninger hertil, som udvalget angiver, skal de ikke forudgående indhente udvalgets tilladelse til indregning af afskrivnings- og henlæggelsesbeløb. Derimod må indregning af en forrentning af indskudskapital (§ 7) indtil videre kun ske efter forudgående tilladelse fra udvalget.
...

Forrentning af indskudskapitalen
Bekendtgørelsens § 7 bestemmer, at udvalget kan tillade, at der i priserne indregnes en forrentning af indskudskapitalen. Indtil videre må en sådan forrentning kun foretages efter udvalgets forudgående tilladelse i hvert enkelt tilfælde.
[...]"

16. Af vejledning til den senere afskrivningsbekendtgørelse nr. 648 af 30. januar 1986 fremgår bl.a.:

³ Se EGJ 2009, punkt 28, punkt 31 og afsnit 8.4. EGJs første ansøgning var dateret 28. marts 2003, og afgørelsen godkendte forrentning fra 1. januar 2003, jf. også EGJ 2012, punkt 183.

"[...]

Forrentning af indskudskapital

Bekendtgørelsens § 6 bestemmer, at udvalget kan tillade, at der i priserne indregnes en forrentning af indskudskapitalen. Indregning af en sådan forrentning må kun foretages efter udvalgets forudgående tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

"[...]"